

DUASOLID HARDENER 008 7675

Päiväys: 13.12.2010

Edellinen päiväys: 20.7.2010

1. AINEEN TAI VALMISTEEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Kemikaalin tunnistustiedot****1.1.1 Kauppanimi**

DUASOLID HARDENER 008 7675

1.1.2 Tunnuskoodi

008 7675

1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus**1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**

Maalaustyö

Tuotteen kuvaus: Kovete oksiraaniesterimaaliin.

1.3 Valmistajan, maahantuojan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot**1.3.1 Valmistaja, maahantuoja tai muu toiminnanharjoittaja**

Tikkurila Oyj

1.3.2 Yhteystiedot**Postiosoite**

PL 53

Postinumero ja -toimipaikka

01301 VANTAA

Puhelin

(09) 857 71

Telefax

(09) 8577 6936

1.3.4 Käyttöturvallisuustiedotteesta vastaa

Tikkurila Oyj, Tuoteturvapalvelu, e-mail: productsafety@tikkurila.com

1.4 Hätäpuhelinnumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

Tikkurila Oyj, Ympäristö ja turvallisuus: (09) 857 71; Myrkytystietokeskus: (09) 471 977

2. VAARAN YKSILÖINTI

Syttyvää.

Myrkyllinen, T

Aiheuttaa syöpäsairauden vaaraa.

Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

Tarkemmat varoitusetikettitiedot on esitetty kohdassa 15.1.

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat****3.1.1****CAS-numero****EINECS****3.1.2****Aineosan nimi****3.1.3****Pitoisuus****3.1.4****Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta**

123-86-4

204-658-1

Butyyliasettaatti

25 - 50 %

-; R10-66-67

1330-20-7

215-535-7

Ksyleeni

5 - 10 %

Xn; R10-20/21-38

100-41-4

202-849-4

Etyylibentseeni

1 - 5 %

F, Xn; R11-20

115-28-6

204-078-9

Klorendiinihappo (1,4,5,6,7,7-heksakloro-8,9,10-trinorborn-5-eeeni-2,3-dikarboksylihappo)

0,1 - 2 %

T; R45-36/37/38

4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Erityiset ohjeet**

4.2 Hengitys

Liian suurelle liuotepitoisuudelle altistunut henkilö siirretään raittiiseen ilmaan ja pidetään levossa ja lämpimänä. Jos hengitys on vaikeutunut, annetaan tekohengitystä tai happea ja viedään lääkäriin hoitoon.

DUASOLID HARDENER 008 7675

Päiväys: 13.12.2010

Edellinen päiväys: 20.7.2010

- 4.3 Iho**
Tuotteen saastuttamat vaatteet riisutaan. Iho pestään vedellä ja saippualla, jonka jälkeen iho rasvataan.
- 4.4 Roiskeet silmiin**
Silmiä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä n. 15 min. Tarvittaessa lääkäriin.
- 4.5 Nieleminen**
Ei saa oksettaa. Mikäli on selvästi nielty tuotetta, otetaan yhteys lääkäriin.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

- 5.1 Sopivat sammutusaineet**
Käytetään jauhe-, vaahto- tai CO₂-sammutusta. Pienet määrät voidaan myös sammuttaa tukahduttamalla.
- 5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä**
Sammutukseen ei tule käyttää pelkkää vettä, koska vesi voi levittää palavan nesteen paloa.
- 5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa**
Palossa muodostuu hajoamistuotteita sisältävää savua, jonka hengittämistä on vältettävä.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

- 6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä**
Vältettävä ihokosketusta tuotteen kanssa ja aineen joutumista silmiin. Tupakointi, kipinöivät työt, hitsaus tms. vahinkopaikan läheisyydessä keskeytettävä välittömästi. Vältettävä liuotehöyryjen hengittämistä ja huolehdittava alueen tuuleuksesta.
- 6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä**
Tuotetta ei saa päästää viemäriin, vesistöön eikä maaperään.
- 6.3 Puhdistusohjeet**
Vuotanut neste imeytetään hiekkaan tms. imevään materiaaliin. Pienet määrät pyyhitään liuotepitoisella trasselilla tms. Jätteet kerätään ongelmajätteenä hävittämistä varten. Likaantunut alue pestään emäksisellä pesuliuksella.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

- 7.1 Käsittely**
Käsittely järjestetään siten, että ihokosketus tuotteeseen ja roiskeet silmiin voidaan välttää. Vältettävä höyryn hengittämistä.
Liuotehöyryt voivat muodostaa ilman kanssa räjähtävän seoksen. Liian korkeiden liuotehöyrypitoisuuksien muodostumisen estämiseksi käyttöpaikalle järjestetään riittävä ilmanvaihto.
Tupakointi, avotulen teko, kipinöivät työt ja hitsaus käyttöpaikan lähistöllä on kielletty. Ruiskumaalauslaitteiston, sekoitusastioiden ym. maadoituksesta maadoitusjohtimin tulee huolehtia staattisen sähkön muodostumisen estämiseksi.
- 7.2 Varastointi**
Varastoidaan kuivassa, hyvin tuulettuvassa viileässä paikassa, erossa sytytyslähteistä. Pakkaus pidetään tiiviisti suljettuna ja erillään elintarvikkeista.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

- 8.1 Altistuksen raja-arvot**
- 8.1.1 HTP-arvot**
Butyyliasettaatti	150 ppm (8 h)
Ksyleeni	50 ppm (8 h)
Etyyliibentseeni	50 ppm (8 h)
- 8.1.2 Muut tiedot**
HTP = Haitalliseksi tunnetut pitoisuudet 2009
- 8.2 Altistumisen ehkäiseminen**
- 8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta**

DUASOLID HARDENER 008 7675

Päiväys: 13.12.2010

Edellinen päiväys: 20.7.2010

Huolehdittava työpisteen riittävästä tuuletuksesta. Jos yleisilmanvaihto ei ole riittävä, on järjestettävä tehokas kohdepoisto tai, jos mahdollista, suoritettava työ ruiskumaalauskaapissa tai vastaavassa tarkoitukseen suunnitellussa tilassa.

Työntekijöiden työnopastus on suoritettava huolellisesti.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Jos ilmanvaihto käyttöpaikalla on riittämätön, on käytettävä puoli- tai kokonaamaria varustettuna AP-tyyppin kaasu/hiukkassuodattimella, hionnassa P2 -tyypin hiukkassuodattimella. Ruiskumaalauksessa käytettävä yhdistelmäsuodatinta AP. Yhtäjaksoisessa pitkäaikaisessa työssä suositellaan käytettäväksi moottorikäyttöistä puhallinsuojainta tai eristävää suojainta (raitisilma- tai paineilmahuppua tms.).

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Käytettävä hyväksytyt kemikaalisuojakäsineitä. Sopiva suojakäsinemateriaali on esim. PVA, fluorikumi tai monikerroslaminaatti. Suojakäsineet tulee vaihtaa säännöllisesti. Ihovoiteen käyttö on suositeltavaa.

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Huolehdittava silmien suojaamisesta, etenkin ruiskumaalauksessa.

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Ruiskumaalauksessa on käytettävä tarkoitukseen sopivaa suojavaatetusta.

9. FYSIKAALISET JA KEMIALLISET OMINAISUUDET**9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)**

Viskoosi neste, voimakas haju

9.2 Terveiden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot

9.2.2 Kiehumispiste/kiehumisalue 122 - 137 °C

9.2.3 Leimahduspiste + 27 °C

9.2.5 Räjähdysominaisuudet

9.2.5.1 Alempi räjähdysraja 1 til-%

9.2.5.2 Ylempi räjähdysraja 7,6 til-%

9.2.7 Höyrynpaine 1,2 kPa (20 °C) *)

9.2.8 Suhteellinen tiheys 1,25

9.2.9 Liukoisuus

9.2.9.1 Vesiliukoisuus Ei liukene

9.3 Muut tiedot

Suhteellinen haihtuvuus (BuAc=1) :1,0 *)

*) = Butyyliasettaatti

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1 Vältettävät olosuhteet**

Liutehöyryt voivat suljetussa tai huonosti tuulettuvassa tilassa muodostaa ilman kanssa räjähtävän seoksen.

10.2 Vältettävät materiaalit

Säilytetään erillään hapettavista aineista sekä vahvoista emäksistä ja hapoista.

10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet

Palaessa ja korkeassa lämpötilassa vapautuu haitallisia hajoamistuotteita.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1 Välitön myrkyllisyys**

Katso kohta 11.5

11.2 Ärsyttävyys ja syövyttävyys

Katso kohta 11.5

11.3 Herkistyminen

11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin

DUASOLID HARDENER 008 7675

Päiväys: 13.12.2010

Edellinen päiväys: 20.7.2010

11.5.1 Hengitysaltistus

Tuotteesta haihtuvien liuotehöyryjen tai ruiskutussumun hengittäminen voi ärsyttää hengityselimiä ja limakalvoja sekä aiheuttaa päänsärkyä ja huonovointisuutta. Pitkäaikainen suurten pitoisuuksien hengittäminen vaikuttaa huumaavasti ja voi aiheuttaa hermostollisia oireita, kuten väsyneisyyttä, hermostuneisuutta ja unen häiriöitä.

11.5.2 Ihokosketus

Toistuva ihokosketus poistaa ihoa suojaavan rasvakerroksen ja voi aiheuttaa ärsytysihottumaa. Roiskeet ärsyttävät silmiä.

11.5.3 Muut vaikutukset

Tuote sisältää kloreendiinihappoa (1,4,5,6,7,7-heksakloro-8,9,10-trinorborn-5-eeni-2,3-dikarboksylihappoa). IARC (International Agency for Research on Cancer) on luokitellut kloreendiinihapon ihmiselle mahdollisesti syöpää aiheuttavaksi (luokka 2B). Aiheuttaa syöpäsairauden vaaraa.

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.6 Muut haitalliset vaikutukset**

Maalituotteita tulee aina käsitellä huolellisesti, eikä niitä saa päästää maaperään, viemäriin tai vesistöön.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

13.1 Hävitettävä tuote

Jätteet kerätään ja hävitetään jätehuoltoviranomaisten hyväksymän jätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Nestemäinen jäte tulee toimittaa ongelmajätteiden keräilypisteeseen tai muualle vastaavaan paikkaan ongelmajätteenä käsiteltäväksi. Nestemäisen jätteen EWC jättekoodi esim. 08 01 11 (maali- ja lakkajätteet, jotka sisältävät orgaanisia liuottimia tai muita vaarallisia aineita). Liuotinvapaa, kovettunut maali- ja maalausjäte voidaan yleensä toimittaa kaatopaikalle.

13.2 Pakkausjäte

Tyhjät, kuivat myyntipakkaukset voidaan toimittaa järjestettyyn pakkausten kierrätykseen tai tällaisen mahdollisuuden puuttuessa yleiselle kaatopaikalle.

14. KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero	1263
14.2	Pakkausryhmä	III
14.3	Maakuljetukset	
14.3.1	Kuljetusluokka	3
14.3.3	Rahtikirjan mukainen nimitys	maalin kaltainen aine
14.3.4	Muita tietoja	Alle 450 l astiat: vapautettu VAK/ADR säännöksistä korkean viskositeetin takia
14.4	Merikuljetukset	
14.4.1	IMDG-luokka	3
14.4.2	Oikea tekninen nimi	paint related material
	Merta saastuttava aine	ei
14.4.3	Muita tietoja	EmS: F-E,S-E Alle 30 l astiat: Kuljetus IMDG säännösten kappaleen 2.3.2.5 mukainen.
14.5	Ilmakuljetukset	
14.5.1	ICAO/IATA-luokka	3
14.5.2	Oikea tekninen nimi	paint related material

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT**15.1 Varoitusetiketin tietoja****15.1.1 Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi**

T Myrkyllinen

DUASOLID HARDENER 008 7675

Päiväys: 13.12.2010

Edellinen päiväys: 20.7.2010

15.1.2 Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet

Butyyliasettaatti

Kloreendiinihappo (1,4,5,6,7,7-heksakloro-8,9,10-trinorborn-5-eeeni-2,3-dikarboksyylihappo)

15.1.3 R-lausekkeet

R10

Syttyvää.

R45

Aiheuttaa syöpäsairauden vaaraa.

R67

Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

15.1.4 S-lausekkeet

S23

Vältettävä liutehöyryn/ruiskutussumun hengittämistä.

S36/37

Käytettävä sopivaa suojavaatetusta ja suojakäsineitä.

S38

Kemikaalin käyttö edellyttää tehokasta ilmanvaihtoa tai sopivaa hengityksensuojainta.

S45

Onnettomuuden sattuessa tai tunnettaessa pahoinvointia hakeuduttava heti lääkärin hoitoon (näytettävä tätä etikettiä, mikäli mahdollista).

S53

Vältettävä altistumista - ohjeet luettava ennen käyttöä.

15.1.5 Eräitä valmisteita koskevat erityisvaatimukset

Vain ammattikäyttöön.

16. MUUT TIEDOT**16.1 Kohdissa 2 ja 3 mainittujen R-lausekkeiden koko teksti**

R11

Helposti syttyvää.

R20

Terveydelle haitallista hengitettynä.

R36/37/38

Ärsyttää silmiä, hengityselimiä ja ihoa.

R10

Syttyvää.

R45

Aiheuttaa syöpäsairauden vaaraa.

R20/21

Terveydelle haitallista hengitettynä ja joutuessaan iholle.

R38

Ärsyttää ihoa.

R67

Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

R66

Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

16.4 Lisätiedot

Tikkurila Oyj, Tuoteturvapalvelu

Puh. (09) 857 71

Fax (09) 8577 6936

E-mail: productsafety@tikkurila.com

Allekirjoitus

a/ome